

POSTANOWIENIE

14 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 14 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa K. L.
przeciwko Gminie Miejskiej M.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. L.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z 10 lutego 2022 r., I AGa 90/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda K. L. na rzecz pozwanej Gminy Miejskiej M. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 lutego 2022 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie po rozpoznaniu apelacji w sprawie z powództwa K. L. przeciwko Gminie Miejskiej M. o zapłatę zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie w ten sposób, że powództwo oddalił i zasądził od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu.

Od wyroku tego skargę kasacyjną wniósł powód K. L. Jako podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania podniósł występowanie istonego zagadnienia prawnego wiążącego się z wątpliwościami odnośnie co do sposobu zastrzeżenia kary umownej za zwłokę oraz powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie powinno zawierać szczegółowe i wyczerpujące argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

W skardze kasacyjnej podnoszono jako podstawę jej przyjęcia do rozpoznania występowanie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Jeżeli chodzi o wskazane istotne zagadnienie prawne to, jak się przyjmuje w orzecznictwie Sądu Najwyższego zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. musi wystąpić "w sprawie", tzn. na tle ustalonych w niej okoliczności faktycznych i w powiązaniu z oceną prawną dokonaną przez sąd drugiej instancji. Niezależnie bowiem od publicznoprawnych celów rozpoznania skargi kasacyjnej, rozstrzygnięcie istotnego problemu prawnego powinno mieć znaczenie dla orzeczenia o zasadności skargi kasacyjnej, w której dane zagadnienie zostało sformułowane (por. postanowienie SN z dnia 11 lutego 2021 r., I CSK 201/20).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu na okolicznościach mieszczących się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do

samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Skarżący sformułował zagadnienie prawne wiążące się z wątpliwościami odnośnie do możliwości skutecznego zastrzeżenia kary umownej, tj. czy w świetle art. 483 § 1 k.c. dopuszczalne jest zastrzeżenie kary umownej za zwłokę w wykonaniu zobowiązania w postaci określonego procentu ustalonego wynagrodzenia umownego za każdy dzień zwłoki, jeżeli nie określono końcowego terminu naliczania kary umownej ani jej kwoty maksymalnej. Jednocześnie sam skarżący rozwił te wątpliwości poprzez przytoczenie uchwały Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2021 r., III CZP 16/21 wskazując, że zastrzeżenie kary umownej w postaci określonego procentu ustalonego wynagrodzenia umownego za każdy dzień zwłoki jest dopuszczalne, nawet jeżeli nie określono maksymalnej wysokości kary umownej. Tym samym skarżący nie wykazał istnienia wątpliwości we wskazanym zakresie wymagających wypowiedzi orzeczniczej. Sąd Apelacyjny uznał za skutecznie zastrzeżoną w sprawie niniejszej karę umowną za zwłokę (§ 9 ust. 2 pkt 2 umowy, k. 20). Sposób jej określenia spełnia wymagania wskazane w wyżej cytowanej uchwale Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2021 r., III CZP 16/21. Także ocena Sądu Apelacyjnego wyrażona w pisemnym uzasadnieniu nie odbiega od stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższyw tej materii.

Dla uznania natomiast skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną nie wystarczy wskazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa, lecz należy także wykazać, że doszło do takiego właśnie naruszenia – oczywistego i widocznego *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej oraz wynikającej już z treści skargi (tak w szczególności postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 lipca 2019 r., V CSK 80/19; z 29 marca 2019 r., V CSK 321/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15; z 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14; z 18 września 2012 r., II CSK 179/12; z 8 marca 2012 r., III SK 36/11; z 3 lutego 2010 r., II PK 304/09).

Oczywiste naruszenie prawa zachodzi wówczas, gdy błąd w interpretacji lub stosowaniu prawa jest widoczny bez pogłębionej analizy wchodzących w grę przepisów (tak postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07;

z 5 października 2007 r., III CSK 216/07; z 19 marca 2004 r., II PK 4/04; z 17 października 2001 r., I PKN 157/01).

Dodatkowo należy stwierdzić, że dla spełnienia podstawy oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie jest wystarczające, aby sąd w sposób oczywisty naruszył prawo, naruszenie to musi mieć oczywisty wpływ na rozstrzygnięcie, i to w taki sposób, aby orzeczenie mogło być uznane za bezprawne (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 730/17; z 22 marca 2018 r., III CSK 296/17; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17; z 9 maja 2017 r., I CSK 686/16; z 25 stycznia 2017 r., IV CSK 384/16; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16).

Skarżący wskazał, że oczywistej zasadności upatruje w naruszeniu prawa procesowego dotyczącego uzasadnienia orzeczenia. Podkreślił, że w toku postępowania apelacyjnego doszło do naruszenia art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Skarżący nie wykazał kwalifikowanej widocznej na pierwszy rzut oka formy naruszenia prawa procesowego. Nadto w rzeczywistości jest to próba weryfikacji i kwestionowania ustaleń faktycznych. Twierdzenia skarżącego są bezzasadne tym bardziej, że Sąd Apelacyjny podkreślił, że orzeka w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w wystarczającym zakresie przez Sąd I instancji i nie dostrzegł potrzeby przeprowadzenia dodatkowego postępowania dowodowego przed Sądem II instancji.

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono, jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

[W.R.]

r.g.